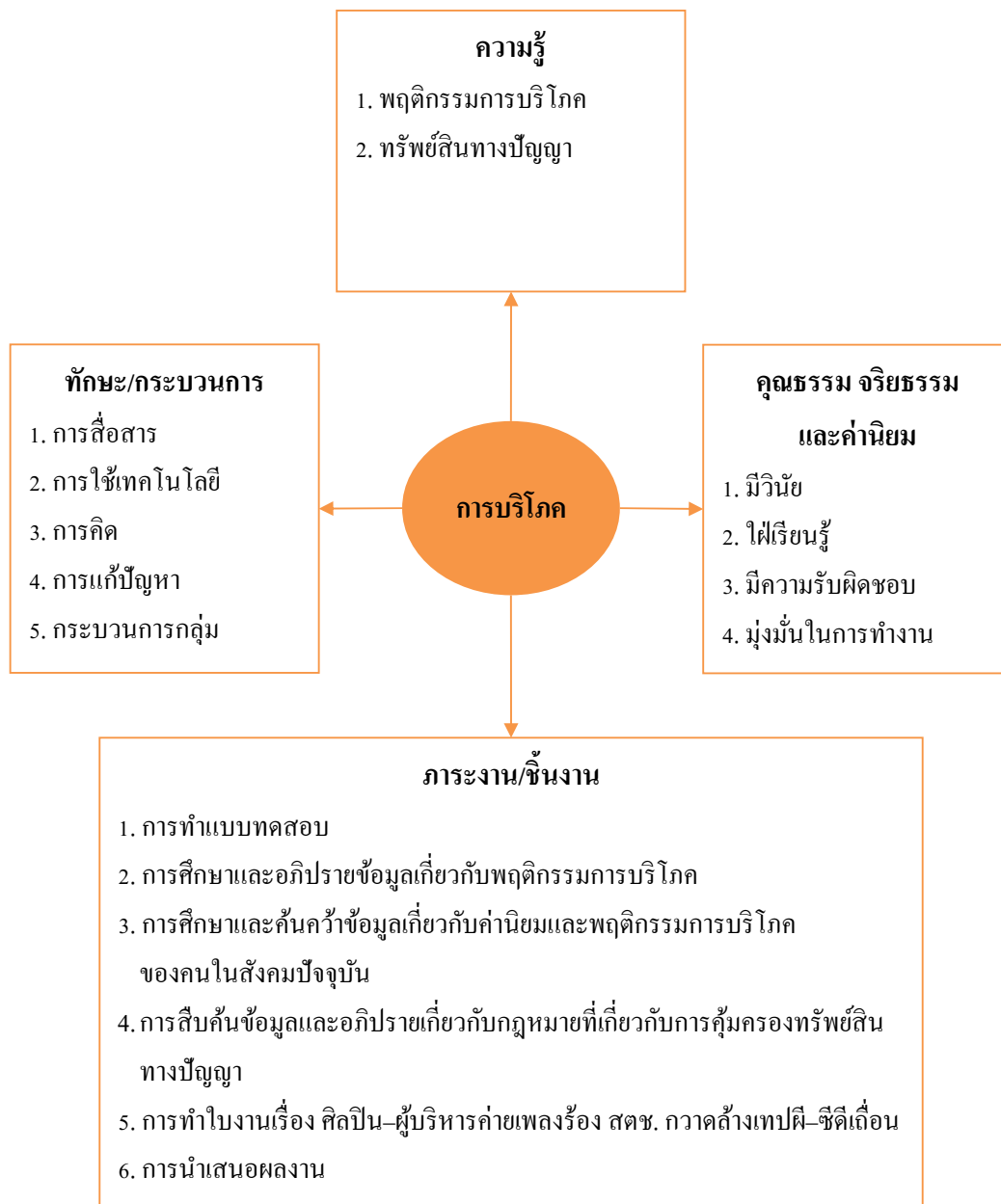

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

การบริโภค

เวลา 4 ชั่วโมง

ผังมโนทัศน์เป้าหมายการเรียนรู้และขอบข่ายภาระงาน/ชิ้นงาน

ผังการออกแบบการจัดการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การบริโภค

ขั้นที่ 1 ผลลัพธ์ปลายทางที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน	
ตัวชี้วัดชั้นปี 1. วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมกรรมการบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ (ส. 3.1 ม. 1/2) 2. อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (ส. 3.2 ม. 1/4)	
ความเข้าใจที่คงทนของนักเรียน นักเรียนจะเข้าใจว่า... 1. การบริโภคมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นอย่างมาก เนื่องจากการบริโภคเป็นการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการเพื่อสนองหรือบำบัดความต้องการของตนเอง 2. ทรัพย์สินทางปัญญามีความสำคัญต่อผู้บริโภคเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมที่จะนำทรัพย์สินทางปัญญาโดยเฉพาะเครื่องหมายการค้าและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มาใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	คำถามสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้าใจที่คงทน 1. พฤติกรรมของผู้บริโภคมีความสำคัญอย่างไร 2. หลักการบริโภคที่ดีควรคำนึงถึงอะไรบ้าง 3. การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามีประโยชน์อย่างไร
ความรู้ของนักเรียนที่นำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะรู้ว่า... 1. คำสำคัญ ได้แก่ การผลิต สินค้าฟุ่มเฟือย 2. การบริโภคมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของครัวเรือนเป็นอย่างมาก ในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการควรคำนึงถึงหลักการสำคัญ คือ ประหยัด ประโยชน์ คุณภาพ และราคา และปลอดภัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค ได้แก่ รายได้ของผู้บริโภค ราคาของสินค้าและบริการ รสนิยมของผู้บริโภค สังคมและสิ่งแวดล้อม ฤดูกาล และการคาดคะเนเกี่ยวกับราคา นอกจากนี้ ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคก็มีผลต่อการบริโภคสินค้าและบริการ	ทักษะ/ความสามารถของนักเรียนที่จะนำไปสู่ความเข้าใจที่คงทน นักเรียนจะสามารถ... 1. อภิปรายข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภค 2. ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน 3. สืบค้นข้อมูลและอภิปรายเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา 4. ทำใบงานเรื่อง ศิลปิน-ผู้บริหารค่ายเพลง ร้อง สดข. กวาดล้างเทปผี-ซีดีเถื่อน

<p>ของคนในสังคมปัจจุบัน</p> <p>3. ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นผลผลิตที่เกิดจากปัญญาประดิษฐ์ อันได้แก่ สิ่งประดิษฐ์ วรรณกรรม และงานศิลปะ รวมทั้งเครื่องหมาย ชื่อ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการค้า</p> <p>ทรัพย์สินทางปัญญามี 2 ประเภท ได้แก่ ลิขสิทธิ์ และทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม เนื่องจากทรัพย์สินทางปัญญามีความสำคัญต่อมนุษยชาติ จึงได้มีการกำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อให้ผู้ประดิษฐ์มีสิทธิปกป้องผลผลิตที่เกิดจากปัญญาประดิษฐ์ของตน</p>	
<p>ขั้นที่ 2 การงานและการประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง</p>	
<p>1. การงานที่นักเรียนต้องปฏิบัติ</p> <p>1.1 ศึกษาและอภิปรายข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภค</p> <p>1.2 ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน</p> <p>1.3 สืบค้นข้อมูลและอภิปรายเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา</p> <p>1.4 ทำใบงานเรื่อง ศิลปิน-ผู้บริหารค่ายเพลงร้อง สดข. กวาดล้างเทปผี-ซีดีเถื่อน</p>	
<p>2. วิธีการและเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) การทดสอบ</p> <p>2) การประเมินผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) การประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) การประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>	<p>2.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>1) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน</p> <p>2) แบบประเมินผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม</p> <p>3) แบบประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม</p> <p>4) แบบประเมินด้านทักษะ/กระบวนการ</p>
<p>3. สิ่งที่มีประเมิน</p> <p>3.1 ความสามารถ 6 ด้าน ได้แก่ การอธิบาย ชี้แจง การแปลความและตีความ การประยุกต์ ดัดแปลง และนำไปใช้ การมีมุมมองที่หลากหลาย การให้ความสำคัญและใส่ใจในความรู้สึกรู้สึกของผู้อื่น และการรู้จักตนเอง</p> <p>3.2 ทักษะ/กระบวนการ เช่น การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี การคิด การแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่ม</p> <p>3.3 คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม เช่น มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รักความเป็นไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีจิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	

ขั้นที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 พฤติกรรมการบริโภค	เวลา 2 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ทรัพย์สินทางปัญญา	เวลา 2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

พฤติกรรมกรบริโภค

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การบริโภค

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การบริโภคมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของครัวเรือนเป็นอย่างมาก ในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการควรคำนึงถึงหลักการสำคัญ คือ ประหยัด ประโยชน์ คุณภาพและราคา และปลอดภัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรบริโภค ได้แก่ รายได้ของผู้บริโภค ราคาของสินค้าและบริการ รสนิยมของผู้บริโภค สังคมและสิ่งแวดล้อม ฤดูกาล และการคาดคะเนเกี่ยวกับราคา นอกจากนี้ ค่านิยมและพฤติกรรมกรบริโภคก็มีผลต่อการบริโภคสินค้าและบริการของคนในสังคมปัจจุบัน

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมกรบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ (ส. 3.1 ม. 1/2)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- บอกค่านิยมและพฤติกรรมกรบริโภคของคนในสังคมได้ (K)
- ตระหนักและเห็นความสำคัญของค่านิยมและพฤติกรรมกรบริโภคของคนในสังคม (A)
- นำความรู้เกี่ยวกับค่านิยมและพฤติกรรมกรบริโภคของคนในสังคมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบก่อนเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่อง พฤติกรรมกรบริโภค 3. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- พฤติกรรมการบริโภค
 1. ความหมายและความสำคัญของการบริโภค
 2. หลักการบริโภคที่ดี
 3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค
 4. ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภค
การงานอาชีพฯ	➡	สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต
ภาษาต่างประเทศ	➡	ค้นหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษและฝึกฟัง พูด อ่าน และเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภค

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 4

1. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสม
2. ครูแจ้งตัวชี้วัดขั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ โดยเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษร (ก-ง) หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนน แต่ยังไม่เฉลยคำตอบ
4. ครูสนทนาซักถามความรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้ไปอ่านมาในประเด็นต่าง ๆ เช่น สินค้าคงทนและสินค้าไม่คงทนเป็นอย่างไร ในการบริโภคสินค้าและบริการควรคำนึงถึงหลักการใดบ้าง เพราะอะไร
5. ครูสุ่มเลือกนักเรียน 2-3 คน ให้ออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการของตนเองว่าเป็นอย่างไร จากนั้นครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

ความหมายและความสำคัญของการบริโภค

6. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคเรื่อง ความหมายและความสำคัญของการบริโภค โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด จากนั้นตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ ตัวอย่างคำถามเช่น

- 1) การบริโภคหมายถึงอะไร

- 2) การบริโภคมีความสำคัญอย่างไร
 - 3) ผู้บริโภคหมายถึงอะไร
 - 4) นอกจากคำว่า ผู้บริโภค แล้วยังมีคำใดอีกบ้างที่ใช้เรียกผู้บริโภค
7. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ช่วยกันตอบคำถาม แล้วร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

หลักการบริโภคที่ดี

8. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน แต่ละกลุ่มศึกษาและอภิปรายข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรม การบริโภคตามหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ความหมายและความสำคัญของการบริโภค
- 2) หลักการบริโภคที่ดี

9. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลการอภิปรายลงในแบบบันทึกผลการอภิปราย แล้วสุ่มเลือก ตัวแทน 1 กลุ่มนำเสนอผลงาน ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้น ร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

10. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนว่า การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะช่วยให้ผู้บริโภคมีโอกาสได้ บริโภคสินค้าที่มีมาตรฐานและมีความปลอดภัยมากขึ้น เนื่องจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีการกำหนด กลไกระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการคุ้มครองผู้บริโภค นอกจากนี้ยังมีความร่วมมือด้าน มาตรฐานและการรับรองคุณภาพของสินค้า เพื่อให้แน่ใจว่าสินค้าที่ผลิตในอาเซียนมีมาตรฐานที่ยอมรับ ร่วมกัน

11. ครูซักถามนักเรียนว่า ในฉลากสินค้านี้ นักเรียนคิดว่าข้อมูลใดมีความสำคัญที่สุด เพราะอะไร แล้วร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

12. ครูอธิบายเพิ่มเติมหรือเสริมความรู้ว่า ฉลากสินค้าเป็นสิ่งที่แสดงว่าสินค้านั้นได้ผ่านการ ตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ซึ่งเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะเกิดการหมุนเวียนของสินค้าโดยเสรี ในภูมิภาค ดังนั้น อาเซียนจึงมีการจัดทำความตกลงยอมรับร่วมเพื่อตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้า เพราะหากไม่มีมาตรการและกลไกในการกำกับดูแลและควบคุมมาตรฐานของสินค้านำเข้าที่รัดกุม มีความ เป็นไปได้ที่สินค้าคุณภาพต่ำหรือไม่ได้มาตรฐานจะเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น และอาจกระทบต่อ สวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภคในประเทศ

ชั่วโมงที่ 5

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

13. ครูทบทวนความรู้ในครั้งที่ผ่านมาแล้วให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 ของ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด จากนั้นตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ ตัวอย่างคำถามเช่น

- 1) นักเรียนและคนในครอบครัวเลือกซื้อสบู่แบบใด ในเมื่อสบู่ก้อนและครีมอาบน้ำต่างก็มี คุณสมบัติและประ โยชน์ในการใช้สอยเหมือนกัน เพราะเหตุใด
- 2) นักเรียนและคนในครอบครัวเคยคาดเดาหรือคาดการณ์ต่อราคาสินค้าก่อนตัดสินใจซื้อ หรือไม่ อย่างไร

14. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ช่วยกันตอบคำถาม แล้วร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน

15. ครูให้นักเรียนศึกษาและค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด และจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต แล้วให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญที่ได้ลงในสมุด

16. ครูให้นักเรียนแต่ละคนสำรวจค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของตนเองว่าเป็นอย่างไร บันทึกผล แล้วนำมาร่วมกันแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน

17. ครูสุ่มเลือกนักเรียน 2–3 คน ให้ออกมานำเสนอผลงานของตน ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จากนั้นร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

18. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนว่า รายได้ของผู้บริโภคจะเป็นตัวกำหนดการบริโภคหรือการใช้จ่ายเพื่อการบริโภค โดยทั่วไปรายได้จะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณความต้องการ กล่าวคือ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้นผู้บริโภคจะซื้อสินค้าเพิ่มขึ้น และถ้ารายได้ลดลงผู้บริโภคก็จะซื้อสินค้าลดลง ซึ่งหากเรามีพฤติกรรมการบริโภคเช่นนี้จะทำให้เงินของเราหมดไปและไม่มีเงินเก็บออม ดังนั้น เราจึงควรใช้จ่ายอย่างพอประมาณ มีเหตุผลในการตัดสินใจซื้อ และมีการเก็บออมไว้ใช้ในอนาคตหรือยามจำเป็น

19. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

20. ครูให้นักเรียนค้นหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคพร้อมคำแปล เช่น consumption (การบริโภค) consumer (ผู้บริโภค) goods (สินค้า) services (บริการ) consumer behaviour (พฤติกรรมผู้บริโภค) แล้วนำมาฝึกฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมทั้งช่วยกันประเมินผล

21. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

22. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมทั้งนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

ขั้นที่ 5 สรุป

23. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง พฤติกรรมผู้บริโภค โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปแผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

24. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาเรื่อง ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต แล้วนำความรู้ที่ได้มาร่วมกันจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียน
2. แบบบันทึกผลการอภิปราย
3. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
4. แบบบันทึกความรู้
5. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
6. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
7. คู่มือการสอน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ทรัพย์สินทางปัญญา

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การบริโภค

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นผลผลิตที่เกิดจากปัญญาประดิษฐ์ อันได้แก่ สิ่งประดิษฐ์ วรรณกรรม และงานศิลปะ รวมทั้งเครื่องหมาย ชื่อ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางการค้า ทรัพย์สินทางปัญญามี 2 ประเภท ได้แก่ ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม เนื่องจากทรัพย์สินทางปัญญามีความสำคัญต่อมนุษยชาติ จึงได้มีการกำหนดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาและการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อให้ผู้ประดิษฐ์มีสิทธิปกป้องผลผลิตที่เกิดจากปัญญาประดิษฐ์ของตน

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

- อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (ส. 3.2 ม. 1/4)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาได้ (K)
2. ตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (A)
3. สืบค้น นำเสนอ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาได้ (P)

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
1. ทดสอบหลังเรียน 2. ซักถามความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา 3. ตรวจสอบงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

5. สาระการเรียนรู้

- ทรัพย์สินทางปัญญา
 1. ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา
 2. ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา
 3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา
 4. การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
 5. ผลของการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

6. แนวทางบูรณาการ

ภาษาไทย	➡	ฟัง พูด อ่าน และเขียนข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา
การงานอาชีพฯ	➡	สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต

7. การบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

ชั่วโมงที่ 6

1. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสม
2. ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
3. ครูให้นักเรียนดูภาพข่าวเกี่ยวกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา แล้วสนทนาและซักถามนักเรียน

ในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- 1) เป็นข่าวเกี่ยวกับเรื่องอะไร
- 2) นักเรียนเคยซื้อสินค้าดังกล่าวนี้หรือไม่ เพราะอะไร
4. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้

ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา และประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา

5. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ จากเรื่องที่ได้รับมอบหมายให้ไปอ่านมา โดยครูตอบข้อสงสัยและอธิบายเพิ่มเติม

6. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาเรื่อง ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา และประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด จากนั้นครูตั้งคำถามนอกเหนือจากคำถามที่นักเรียนสงสัยให้นักเรียนช่วยกันตอบ เช่น

- 1) ทรัพย์สินทางปัญญาหมายถึงอะไร
- 2) ทรัพย์สินทางปัญญามีความสำคัญอย่างไร

3) ทรรศนทางปัญญามีประเภท อะไรบ้าง

7. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ช่วยกันตอบคำถาม แล้วร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง จากนั้นร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

ชั่วโมงที่ 7

กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

8. ครูทบทวนความรู้ในครั้งที่ผ่านมาแล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4–6 คน แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลและอภิปรายเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา บันทึกผลการสืบค้นข้อมูลและอภิปรายในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Mind Mapping PowerPoint แผ่นใส แผ่นพับ ใบความรู้ แล้วส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

9. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาเรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด และจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ ตัวอย่างคำถามเช่น

- 1) นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ผลงานอะไรบ้างที่ไม่ถือว่าเป็นลิขสิทธิ์
- 2) นักเรียนรู้จักผลิตภัณฑ์ใดที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อีกบ้าง

10. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ช่วยกันตอบคำถาม แล้วร่วมกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

11. ครูให้นักเรียนศึกษาว่า การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยมีประโยชน์ต่อการส่งออกสินค้าไปยังประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างไร บันทึกความรู้ลงสมุด แล้วร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน

การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและผลของการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

12. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาเรื่อง การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาและผลของการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

13. ครูซักถามนักเรียนว่า นักเรียนเคยซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตหรือไม่ เพราะอะไร

14. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ช่วยกันตอบคำถาม แล้วให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่อง ศิลปิน–ผู้บริหารค่ายเพลงร้อง สตช. กวาดล้างเทปผี–ซีดีเถื่อน และทำใบงานเรื่อง ศิลปิน–ผู้บริหารค่ายเพลงร้อง สตช. กวาดล้างเทปผี–ซีดีเถื่อน

15. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นต่อผลงาน โดยยกตัวอย่างผลงานของนักเรียนคนใดคนหนึ่งประกอบ จากนั้นร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

16. ครูอธิบายเพิ่มเติมหรือเสริมความรู้ว่า การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญามีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ กรมทรัพย์สินทางปัญญาในฐานะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนี้

1) เป็นผู้แทนหลักของไทยเข้าร่วมประชุมคณะทำงานความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน

2) ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านทรัพย์สินทางปัญญาอาเซียน

3) ประชุมหารือระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลด้านการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศสมาชิกอาเซียน

4) เตรียมความพร้อมเพื่อนำไปสู่การจัดตั้งระบบยื่นคำขอจดทะเบียนการออกแบบผลิตภัณฑ์ของอาเซียน

5) จัดทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ของไทยและของอาเซียน

17. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 3 ฝึกฝนผู้เรียน

18. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด แล้วช่วยกันเฉลยคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 นำไปใช้

19. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมทั้งนำไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ได้รู้และเข้าใจ

ขั้นที่ 5 สรุป

20. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นแผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

21. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน โดยแจกแบบทดสอบให้นักเรียนทุกคน และให้นักเรียนทำแบบทดสอบ โดยเขียนเครื่องหมาย ✕ ทับตัวอักษร (ก-ง) หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากนั้นตรวจให้คะแนน พร้อมเฉลยคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

22. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ในแบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม และด้านทักษะ/กระบวนการของนักเรียน

23. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สถาบันการเงิน เรื่อง ความหมายของสถาบันการเงิน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

8. กิจกรรมเสนอแนะ

ครูให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา แล้วนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในชั้นเรียน

9. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. แบบทดสอบหลังเรียน
2. ภาพข่าวเกี่ยวกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
3. ใบความรู้เรื่อง ศิลปิน-ผู้บริหารค่ายเพลงร้อง สตช. กวาดล้างเทปผี-ซีดีเถื่อน
4. ใบงานเรื่อง ศิลปิน-ผู้บริหารค่ายเพลงร้อง สตช. กวาดล้างเทปผี-ซีดีเถื่อน
5. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม
6. แบบบันทึกความรู้
7. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
8. แบบฝึกทักษะ รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
9. คู่มือการสอน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด
10. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ม. 1 บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช

จำกัด

10. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
2. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
3. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
4. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
<div style="text-align: right;">ลงชื่อ _____ ผู้สอน</div> <div style="text-align: center;">_____ / _____ / _____</div>